

Volební reformy a volební inženýrství dříve a dnes

POLb1122

17.4. 2020, ROMAN CHYTILEK

Volební reformy dříve a dnes: základní střet

- ... k co nejvěrnějšímu převodu
voliční rozhodnutí/výsledek
(kdo volí)
-

Příklad: Plinius ml. – Případ Afrania Dextera (W. Riker- The Art of Political Manipulation)

pro prosazení

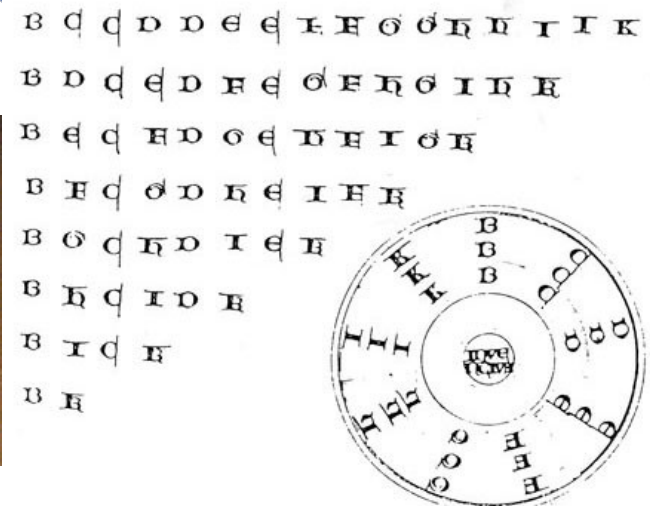
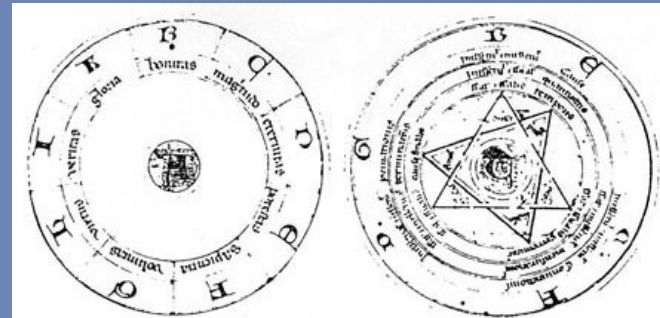
QBAJ&pg=PA2
=bl&ots=M
hl=cs&s
UjAl#

Středověk: Ramon Llull

...uru, při
...vě (tzv.

http://en.wikipedia.org/wiki/Copeland's_method

Čemu chtěl Lluul zabránit? Zmrzlině z Iněného semínka,

ze čtyř
www.lle.cz/bio-olej-

ství a vůbec

Teorie sociální volby

nejvěrněji
rozhodování

(Bentham)- lidé mají
různě „daleko“ od jejich

žitek, pokud má hodně lidí
sociální užitek

Teorie sociální volby a rozhodovací pravidla

-

-

-

...sichni chceme, aby nemohla
...hraje se všemi, přesto to
...„monotónnost“, „irlevance

...éria, která teorie
...ém a **Gibbard-**

Další příklady:

ica

egické hlasování (*practicas*

argument, že komplikovanost
(rání).

Moderní shrnutí historie sociální volby

svůj „řád“

nejí moc,

šance, že budou častěji

Colomerův výzkum volebních reforem v moderních politických společnostech (2005)

1. Reforms are implemented only where there is a strong political pressure
2. Reforms are implemented where they were already in place before the transition to a democratic configuration
3. Reforms are implemented in a more systematic way than in a democratic system
4. Reforms are implemented in a more systematic way than in a democratic system, and the pressure is increasing

Sporný případ z hlediska konceptu „mínění vs. zájmy“: Rozšiřování volebního práva a zavedení poměrných systémů v Evropě (konec 19. a zač. 20. stol.)

- **Právní rámec**
  - **Zájmy**
- **Právní rámec**
  - **Nižší vrstvy často podporují jednu ze stran liberální**
- **Právní rámec**
  - **Revoluce, která jim volební právo udělila**
- **Právní rámec**
  - **Právní rámec poměrných systémů-
podržení
ch**

dobí

v

Reformy v období masovění politiky (Reynolds-Reilly)

○ **John S. Huntingtona** koncept **čtyř** reform:

1.

2.

3.

4.

(válce)

1. vlna

... **budování kontroly nad**
územím v Evropě a USA. Geneze
... byla postupným procesem;
... anglosaských
... snaha o vyloučení
... (v cíli) a zajištění
... strádaly jedno
... anty
... šlo o
... áva.

2.vlna

2. vlna **detotalitarizace a dekolonizace.**

Státy dekolonizace přejímaly nově vzniknuvší území dříve vyloučená ze své mateřské země (britské Indonésie, Portugalsko, francouzské cíli, francouzské nejčastější území (Alžírsko, Maroko), bez ohledu na to, zda

byly součástí kolonizačního systému
nebo ne. Některé země získaly nezávislost
v rámci dekolonizačního procesu (např.

3. vlna

- **3. vlna demokracie a nedemokratických režimů**
  - **3. vlna demokracie** – Jižní, střední a východní Evropa
  - **3. vlna demokracie** – jedná o vědomý design
  - **3. vlna demokracie** – v rozvinuté země. Existuje
  - **3. vlna demokracie** – je možné
  - **3. vlna demokracie** – o výhodách
  - **3. vlna demokracie** – je nejčastěji
  - **3. vlna demokracie** – v nových

Reformy v postkomunistických zemích

změny

nástroj každodenní politiky

ho inženýrství (horší

vat zamýšlených

bní systém musí

bylo

4. vlna

radné změně volebních systémů
zavedených demokracií,
reformují Itálie, Japonsko
2005 znovu Itálie.

byly většinové
stupem
siette-

5. vlna?

- válečnou rekonstrukcí v zemích
Afghánistán, Kosovo
- občanské společnosti, volební
procesy, etnický, náboženský
- spolupráce mezinárodního
společenství
- v pořadí

Shrnutí

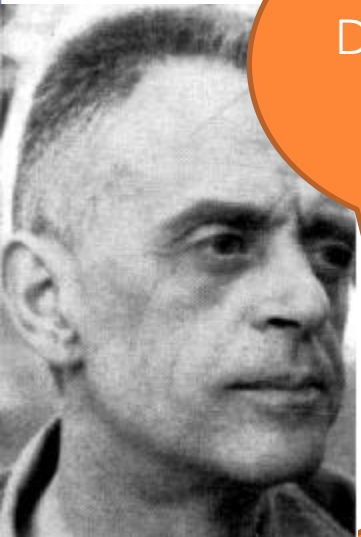
... volební inženýrství jako
... (vulnerabilita volebních systémů),
... sp. využívání tohoto konceptu

The background features a white space on the left and a blue shape on the right. The blue shape is a large triangle pointing towards the bottom right. A smaller orange triangle is positioned at the top right corner, partially overlapping the blue shape. The text 'Jimmy a' is centered within the blue area.

Jimmy a

Jaký volební systém je nejlepší?

Duverger: F
PTP

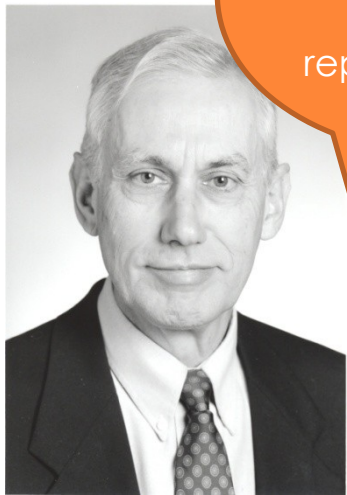
Sartori: Volební
systém, který
generuje
akceschopnou
vládu

Taagepera
: STV

Lijphart: Volební
systém,
zajišťující
representativitu

Lijphart: Smíšené
systémy s poměrným
účinkem (MMP),
přečtěte si knížku, kterou
jsme o tom napsali s
Walterem

Často je taky
lepší
nereformovat,
než riskovat

Hlasování expertů (Bowler-Farrell-Pettitt 2005)

		Průměrné pořadí	Počet prvních preferencí
		2.37	52
		2.60	38
		3.26	18
			10
			9

Zjištění z výzkumu BFP

Podobných systémů (např. proporcionalita, zajištění reprezentace vzhledem k velikosti skupiny, efektivita a odpovědnost vlády, apod.) **panovala shoda** (s výjimkou některých aspektů tohoto systému).

U většiny systémů byla shoda mezi jejich podobností a jejich kvalitou (např. Australané považují svůj systém za nejlepší).